

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2848

Vragen van het lid **De Wit** (SP) aan de minister van Justitie over *de effectiviteit van de meldpunten voor pooierboys*. (Ingezonden 9 april 2009)

1
Is het waar dat ondanks alle meldingen die binnenkomen bij de verschillende meldpunten voor pooierboyspraktijken, het nauwelijks tot veroordelingen leidt?¹ Wat is daarvoor uw verklaring?

2
Hoe komt het dat er vrijwel nooit aangifte wordt gedaan van deze vorm van mensenhandel? Kan een van de verklaringen zijn dat hulp en bescherming tot nu toe onvoldoende aansluiten bij de behoeften van slachtoffers, waardoor de aangiftebereidheid laag is? Zo ja, op welke wijze zal dit verbeterd worden?

3
Kunt u bij zowel de meldpunten als de politie nadrukkelijker onder de aandacht brengen dat een aangifte van het slachtoffer niet vereist is om op te kunnen treden?

4
Is het probleem inderdaad, zoals gemeld wordt in het artikel, dat de stapelmethode (het stapelen van signalen) veel tijd en inzet van de politie vraagt en dat dit in de praktijk niet werkt omdat de politiekorpsen gebonden zijn aan prestatieafspraken? Bent u bereid dit knelpunt per direct weg te nemen?

5
Wordt er naar uw mening voldoende prioriteit gegeven aan de opsporing en vervolging van deze ernstige strafbare feiten? Zo ja, waaruit blijkt dat?

6
Welke maatregelen gaat u nemen om de opsporing en vervolging van pooierboys te verbeteren?

¹ De Pers, 8 april 2009: «*Loverboy kan vrolijk verder*».

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie) (ontvangen 5 juni 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 2478

1
Ik bestrijd het beeld dat meldingen nauwelijks tot veroordelingen zouden leiden. Er zijn wel degelijk successen te melden. Op dit moment brengt het Openbaar Ministerie in kaart welke mensenhandelzaken pooierboys betreffen. Tussen meldingen en veroordelingen is evenwel geen sprake van een één op één relatie. Iedereen kan, zelfs gebaseerd op alleen vermoedens, een melding doen. Vaak kan de politie op basis van een enkele melding geen onderzoek starten omdat er bij pooierboyspraktijken vaak sprake is van een affectieband tussen slachtoffer en dader. Daarbij komt ook dat in de praktijk blijkt dat meldingen niet altijd even duidelijk zijn.

Tenslotte moet bedacht worden dat niet in alle gevallen waarin men spreekt van een pooierboy voldaan wordt aan alle elementen van artikel 237f Sr.

2
Onderzoek wijst uit dat naarmate delicten de persoonlijke levenssfeer meer op directe wijze raken en schaamte een rol speelt, zoals bij seksuele delicten, de aangiftebereidheid sterk afneemt. Daarnaast speelt ook de angst voor represailles een rol; vaak is de bron van een aangifte voor de dader te herleiden. Om de aangiftedrempel te verlagen wordt momenteel gewerkt aan het verruimen van het gebruik van domiciliekeuze, het onderzoeken van het gebruik van een uniek identificatienummer en het verbeteren van de informatieverstrekking aan (potentiële) slachtoffers over de mogelijkheden van anonimiteit in het strafproces. Slachtoffers van mensenhandel kunnen ook een anonieme melding doen via Meld Misdaad Anoniem. Goede opvang van slachtoffers, bescherming en goede begeleiding door gecertificeerde politieagenten kunnen ertoe bijdragen dat een slachtoffer aangifte doet. Dat is een van de redenen dat de Staatssecretaris van Justitie, samen met de Staatssecretaris van Volksgezondheid

Welzijn en Sport, werkt aan het opzetten van een pilot voor categorale opvang van slachtoffers mensenhandel. Ook loopt er momenteel een onderzoek bij het wetenschappelijk bureau van het Openbaar Ministerie hoe de aangiftebereidheid nog verder verbeterd kan worden. Zie tevens de eerdere antwoorden op Kamervragen over de lage aangiftebereidheid (nummers 20090216/ 2080913540 en 20090211/2080912910).

3

De politie is zich terdege bewust dat een aangifte niet vereist is om op te kunnen treden. De meldpunten zijn hiervan ook op de hoogte. Door het landelijke aanspreekpunt op het gebied van mensenhandel, het Expertisecentrum Mensenhandel en Mensensmokkel (EMM), wordt in de contacten met meldpunten benadrukt dat aangiftes niet vereist zijn. Vooral nog zie ik dan ook geen reden om «het niet vereist zijn» van aangifte nader onder de aandacht te brengen bij de politie en de meldpunten.

4

Er wordt door de politie niet meer gewerkt met prestatieafspraken. Wel zijn er afspraken gemaakt met de korpsbeheerders voor de periode 2008–2011 in het Landelijk Kader Nederlandse Politie 2008–2011. Hierover is uw Kamer in juli 2007 geïnformeerd (29628 28824 nr. 50). Door te werken met afspraken in het Landelijk Kader Politie is er voor de politie genoeg ruimte om het gebruik van de stapelmethode toe te passen. Hiermee worden ook goede resultaten behaald.

5 en 6

Het programma Versterking Aanpak Georganiseerde Misdad is een prominent onderdeel in het Landelijk Kader Nederlandse Politie. Binnen dit programma is de aanpak van mensenhandel en dus ook de pooierboyproblematiek een van de speerpunten. Ook in de afspraken met het Openbaar Ministerie is mensenhandel als prioriteit opgenomen. Er wordt op de bestrijding van mensenhandel fors ingezet en de inzet van het OM en de politie op dit terrein wordt nauwgezet gevolgd. De diverse opsporingsdiensten werken intensief samen op het terrein van de bestrijding van mensenhandel. Bij het EMM, een samenwerkingsverband van de Nationale Recherche, SIOD,

IND en Koninklijke Marechaussee, wordt informatie vergaard, geanalyseerd en weer uitgezet. Bovendien is er sinds 27 februari 2008 een Task Force aanpak mensenhandel ingesteld.¹ Deze Task Force is nauw betrokken bij het opstarten van een pilot pooierboys, bedoeld om de activiteiten van pooierboys zo veel mogelijk te verstoren.

Daarnaast is er bij de Eerste Kamer een wetsvoorstel aanhangig dat ziet op een verhoging van de strafmaat voor mensenhandel. Dit biedt ook meer mogelijkheden tot optreden tegen strafbare voorbereiding van mensenhandel en verruiming van de mogelijkheden voor toepassing voorlopige hechtenis. Deze zaken kunnen dienstig zijn bij de aanpak van pooierboys.

Ik ben van mening dat met de, bij de afspraken met het Openbaar Ministerie en de politie benadrukte, prioriteit voor mensenhandel, het instellen van de Task Force en de mogelijke verhoging van de strafmaat voor mensenhandel, de prioriteit, opsporing en vervolging op niveau zijn.

¹ Staatscourant 6 maart 2008, nr 47, pag, 17.